

Írások

Szabó Lajos bácsi emlékére

JÓ EMBER VOLT

Mögöttem ügyek és bajok, de a parlamenti lármát lehalkítom, ez többszólamú nap lesz, mert már madárka ujjong, itt vagyok a tavaszi temetőben, verőfényben, egyedül állok a sírhalomnál, és váratlanul Lajos bácsi szelíd hangján visszhangzik bennem Kölcssey intelme: *"Ismerni a jót könnyebb, mint követni."*

Miért éppen ezt mondja most? Mennyi, de mennyi verset és prózát tudott! Horgászkalandra várva a folyóparton, trabantos autóúton leíró részeket mondott föl az Egri csillagokból és pontosan idézett Petőfit, Arany Jánost és Kölcseyt, a Paraniesisből hosszú részleteket.

De most miért éppen ez a mondata ismétlődik bennem? *"Ismerni a jót könnyebb, mint követni."*

Miért éppen ez a mondat?

Ezt hagyja rám, ezt kapom tőle, ez a hagyatéka simogat meg a felismerés, és már új és új értelmet kap minden szó, és ahogy oly sokszor, most is mondom Lajos bácsinak rossz híremet a világról: *a jók nem elég erősek, az erősek pedig nem elég jók.*

Állok Szabó Lajos iskolaigazgató sírja előtt.

Próbálom az arcát fölidézni, könnyű és nyugodt mozdulatait iskolában, tanáriban, osztályteremben, az utcán, az élő Tisza kanyarulatában, vagy ahogy éppen almát válogat a szépen gondozott kertjében. *Nesze, vigyél a gyerekeidnek, jobb ez, mint a banán, annak semmi zamata nincs, kényszerből érik a hűtőházban, ezt meg a napfény érlelte, s pénzbe se kerül.*

S jönnének már, folyamatosan jönnének a szavak, mondatok, a több mint három évtized képsorai, de egy jeges légáramlat az arcomba csap, és távoli kerékpárfék nyikorgása zökkent vissza a jelenidőbe. Aztán újra súlyos a csönd a lakiteleki temetőben. A fölgereblyézett szűk ösvényen madárka rebben, némán szellővel küzd. Nézem Lajos bácsi sírját, s eszembe jut utolsó találkozásunk, beszélgetésünk.

Lassan már két évtizede, hogy minden szentestébe hajló késő délután együtt ültünk a cserépkályhával fűtött meleg szobában. Találkozásunk, beszélgetésünk szinte már ünnepi szertartás volt. Néztük, hogyan fénylenek föl a kicsi karácsonyfa színes üveggyöngyei, és az évváró számvetés után megint elmondta, hogy *csúf ez a világ, nagyon csúnya dolgok történnek, már nem is bírom nézni azt a sok ostobaságot és szörnyűséget.*

Pedig nézte, egész életében tűrte és elviselte, de mégis próbált a csúnya világon egy kicsit szépíteni, egy kicsit jobbitani, mert tanító volt, hibát javító, szelíd hangon figyelmeztető és fegyelmező tanító ember. Csak rendet akart, kis nyugalmat, kis csöndet. A legtöbbet akarta: tanuljon meg a gyermek választékosan beszélni, érthetően olvasni, helyesen írni, pontosan számolni, szüleit tisztelni, illetlenül viselkedni, e tájon eligazodni és magyarul érezni, gondolkodni. Sok-sok nemzedék tanítója volt. Mindenki ismerőse, de igazán csak az ismerte, aki látta őt haragudni. Indulatát visszafogta, legyűrte, nyugalma is súlyos volt, mint most ez a csönd itt a temetőben. Sok-sok jó ember súlyos csöndje a lakiteleki temetőben.

Jó ember volt, köszön rám a hátam mögött egy idős asszony.

